

Závazné stanovisko ke stanovení dobývacího prostoru Uherský Ostroh

Žádost o informace:

„Těžba a úprava štěrkopísku v Uherském Ostrohu 2“ - návrh na stanovení dobývacího prostoru (DP) Uherský Ostroh na výhradním ložisku štěrkopísku Moravský Písek (B 3012200) - souhlas vodoprávního úřadu - žádost o poskytnutí souhlasu (nesouhlasu) vodoprávního úřadu - V souladu se zákonem č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, žádáme o poskytnutí souhlasu (nesouhlasu) podle zákona č. 254/2001 Sb., o vodách, vydaného vaším úřadem ve výše uvedené věci.“

Odpověď:

Vážení,

k Vaší žádosti Vám v příloze zasílám závazné stanovisko ke stanovení dobývacího prostoru Uherský Ostroh na výhradním ložisku štěrkopísku Moravský písek (B 3012200) vydané zdejším vodoprávním úřadem.

Městský úřad Uherské Hradiště
Odbor stavebního úřadu a životního prostředí
Odloučené pracoviště: Protzkarova 33

Naše č. j.: MUUH-SŽP/9014/2017/SchE
Spisová zn.: Spis/ 2724/2017
Vyřizuje: Schneiderová Eva
Telefon: 572 525 857
E-mail: eva.schneiderova@mesto-uh.cz
Datum: 5. dubna 2017

Uherský Ostroh – stanovení dobývacího prostoru

Závazné stanovisko vodoprávního úřadu

Městskému úřadu Uherské Hradiště, odboru stavebního úřadu a životního prostředí oddělení vodoprávního úřadu a životního prostředí byla dne 3.2.2017 doručena žádost

I, IČ: 494 95 950 vzastoupení na základě plné moci RNDr. Pavlem Josefusem, Slunečná č.p. 353/2, 748 01 Hlučín-Bobrovniky, IČ: 739 07 847 o vydání závazného stanoviska dle § 104 odst. 9 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů k stanovení dobývacího prostoru Uherský Ostroh na výhradním ložisku štěrkopísku Moravský Písek (B 3012200). Dokument návrhu na stanovení dobývacího prostoru zpracoval RNDr. Pavel Josefus, Slunečná č.p. 353/2, 748 01 Hlučín-Bobrovniky, IČ: 739 07 847 v dubnu 2016.

Městský úřad Uherské Hradiště, odbor stavebního úřadu a životního prostředí, oddělení vodoprávního úřadu a životního prostředí (dále jen „vodoprávní úřad“) jako věcně příslušný vodoprávní úřad dle § 104 odst. 2 písm. c) a § 106 odst. 1 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vodní zákon“) a jako místně příslušný vodoprávní úřad dle § 11 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“)

vydává dle § 149 správního řádu a § 104 odst. 9 vodního zákona

žadateli:

zastoupenému na základě plné moci

RNDr. Pavlem Josefusem, Slunečná č.p. 353/2, 748 01 Hlučín-Bobrovniky, IČ: 739 07 847

nesouhlasné závazné stanovisko k stanovení dobývacího prostoru Uherský Ostroh na výhradním ložisku štěrkopísku Moravský Písek (B 3012200).

Odůvodnění:

I.

Vodoprávnímu úřadu byla dne 3.2.2017 doručena žádost 9
vzastoupení na základě plné moci RNDr. Pavlem Josefusem, Slunečná
c.p. 353/2, 748 01 Hlučín-Bobrovniky, IČ: 739 07 847 o vydání závazného stanoviska dle § 104 odst. 9
vodního zákona k návrhu na stanovení dobývacího prostoru Uherský Ostroh na výhradním ložisku
štěrkopísku Moravský Písek (B 3012200) (dále jen „DP Uherský Ostroh“).

K žádosti byly doloženy tyto doklady:

- „Návrh na stanovení dobývacího prostoru Uherský Ostroh na výhradním ložisku štěrkopísku Moravský Písek (B 3012200)“ zpracovaný v dubnu 2016 RNDr. Pavlem Josefusem, Slunečná č.p. 353/2, 748 01 Hlučín-Bobrovniky, IČ: 739 07 847.
Tento návrh obsahoval zejména identifikaci organizace, vymezení dobývacího prostoru o ploše 48,954 ha s výškovým ohraničením na kótě 158 m n.m., popis poměrů dobývacího prostoru, termín předpokládaného započetí dobývání v roce 2017, nejvyšší uvažovaný objem roční těžby 200 000 tun a způsob dobývání včetně jeho vlivu na povrch. V způsobu dobývání a jeho vlivu na povrch bylo mimo jiné uvedeno: „Uvnitř DP je vymezena plocha pro technologické a administrativně - sociální zázemí o výměře 1,8 ha. Toto zázemí je umístěno při jihovýchodní hranici DP, zcela mimo výhradní ložisko. Vzhledem k tomu, že celý DP se nachází v aktivní zóně záplavového území Q₁₀₀, je třeba přijmout opatření k ochraně zázemí před povodňovými vodami. Zázemí bude proto vybudováno na náspu, jehož povrch bude v nadmořské výšce 173,5 m. n. m (nad hranicí Q₁₀₀). Uvnitř dobývacího prostoru se nebude nacházet žádná stavba. Součástí administrativně - sociální zázemí budou pojízdné objekty, které budou sloužit jako kancelář, sociální zázemí, šatna, expedice a sklad. Pro parkování vozidel a mechanismů bude na vyhrazeném místě vymezena parkovací plocha. Na této ploše bude rovněž způsobem zabraňujícím úkapům ropných látek do podloží probíhat plnění nádrží vozidel z cisternových vozidel a mechanismů pohonnými hmotami a výměny provozních kapalin. ...Voda pro praní (důlní voda) bude čerpána ze vznikajícího těžebního jezera. Voda s obsahem jílových částic z procesu úpravy bude vypouštěna do sedimentačních bazénů mimo těžební jezero a po odsazení pevných částic bude odtékat zpět do jezera...“
- Návrh neobsahoval přílohy v něm citované s uvedením, že jsou součástí podání na OBÚ v Brně tedy na Obvodní báňský úřad pro území krajů Jihomoravského a Zlínského.
- Situace širších vztahů a situaci v mapě katastru nemovitostí návrhu na stanovení DP Uherský Ostroh.
- Seznam dotčených pozemků v DP Uherský Ostroh.
- Plnou moc k zastupování žadatele RNDr. Pavlem Josefusem, Slunečná č.p. 353/2, 748 01 Hlučín-Bobrovniky, IČ: 739 07 847.
- Stanovisko Povodí Moravy, s.p. zn. PM040716/2015-203/Kr ze dne 21.9.2015 k stanovení DP Uherský Ostroh.
- Stanovisko k posouzení vlivu provedení záměru na životní prostředí vydané Ministerstvem životního prostředí k záměru „Těžba a úprava štěrkopísku v Uherském Ostrohu 2“ ze dne 9.3.2015 pod č.j. 12289/ENV/15 (stanovisko EIA).
- Závazné stanovisko k ověření souladu stanoviska k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí vydané Ministerstvem životního prostředí k záměru „Těžba a úprava štěrkopísku v Uherském Ostrohu 2“ ze dne 26.10.2015 pod č.j. 24489/ENV/15 (podmínky stanoviska byly převzaty z výše uvedeného stanoviska č.j. 12289/ENV/15 ze dne 9.3.2015 a jsou zcela shodné).
- „Závěrečná zpráva – doplnění hydrogeologické studie“ zpracovaná v srpnu 2015 společností AQUATEST a.s. – odpovědným řešitelem RNDr. Hanou Kopovou – osobou odborně způsobilou v hydrogeologii a sanační geologii (hydrogeologické posouzení způsobu a podmínek odběru vody z těžebního jezera k závlahám po ukončení těžby a doplnění matematického modelu).
- Studie „Pískovna Uherský Ostroh – zhodnocení proudění povodňových vod“ zpracovaná v únoru 2014 společností Pöyry Environment a.s. – projektantem Ing. Michalem Novotným – autorizovaným inženýrem pro stavby vodního hospodářství a krajinného inženýrství.
- Sdělení vodoprávního úřadu č.j. MUUH-SŽP/59183/2016/MichP ze dne 31.8.2016.
- Písemnosti Ministerstva životního prostředí k podnětům na přezkum závazných stanovisek EIA ze dne 9.10.2015 a 9.5.2016.
- Písemnost ministra životního prostředí k podnětu na přezkum postupu Ministerstva životního prostředí ze dne 13.7.2016.
- Mapa návrhu DP Uherský Ostroh, v níž byl vyznačen dobývací prostor, plocha těžby a umístění plochy zázemí.
- Podnět žadatele k provedení přezkumného řízení k přezkoumání závazného stanoviska vodoprávního úřadu ze dne 17.1.2017.

II.

Předmětná žádost o vydání závazného stanoviska dle § 104 odst. 9 vodního zákona byla podána po zrušení nesouhlasného závazného stanoviska vydaného vodoprávním úřadem dle § 17 vodního zákona pod č.j. MUUH-SŽP/82237/2016/SchE ze dne 14.12.2016 k totožnému návrhu na stanovení DP Uherský Ostroh. Toto nesouhlasné závazné stanovisko bylo zrušeno vydáním rozhodnutí v zkráceném přezkumném řízení nadřízeným správním orgánem vodoprávního úřadu Krajským úřadem Zlínského kraje, odborem

životního prostředí a zemědělství (dále jen „krajský úřad“) č.j. KUZL 4600/2017 ze dne 31.1.2017. Zkrácené přezkumné řízení bylo vedeno na základě podnětu žadatele Františka Jampílka.

Důvodem ke zrušení nesouhlasného závazného stanoviska vodoprávního úřadu vydaného dle ustanovení § 17 vodního zákona bylo, jak krajský úřad uvedl v odůvodnění svého rozhodnutí, že *k řízení ve věci stanovení dobývacího prostoru* (dle zákona č. 44/1988 Sb., horní zákon, ve znění pozdějších předpisů) *se souhlas dle § 17 odst. 1 písm. c) a písm. e) vodního zákona nevydává, jelikož stanovení dobývacího prostoru se nepovoluje ani stavba, ani těžba nerostů nebo terénní úprava v záplavovém území, ani se nepovoluje stavba v ochranném pásmu vodního zdroje. Proto závazné stanovisko – souhlas dle § 17 odst. 1 písm. c) a písm. e) vodního zákona nemělo vydáno ke stanovení dobývacího prostoru ale až k navazujícímu řízení ve věci povolení hornické činnosti podle § 10 zák. č. 61/1988 sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění pozdějších předpisů.*

Vodoprávní úřad při vydávání předchozího nesouhlasného závazného stanoviska dle § 17 vodního zákona posuzoval záměr jako celek, nikoliv jako samotné stanovení dobývacího prostoru, protože záměr byl posuzován dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů (byl posuzován procesem EIA) a vodoprávnímu úřadu jsou tedy známy i některé podrobnosti řešení záměru v dalších jeho fázích a podrobnosti řešení záměru obsahoval i samotný návrh na stanovení dobývacího prostoru. Vodoprávní úřad tedy aplikoval výklad č. 93 výkladové komise Ministerstva zemědělství ze dne 9.1.2012 (aktuální výklad k § 17 vodního zákona oproti žadatelem uváděnému výkladu č. 28 ze dne 4.8.2004), který je totožný s oficiálními komentáři k stávajícímu znění vodního zákona, které uvádějí, že se souhlas dle § 17 vodního zákona vydává k nejranější fázi projednávání záměru, obvykle tedy k územnímu řízení. V postupu při povolování dobývacího prostoru je nejranější fází projednávání záměru stanovení dobývacího prostoru, což lze přirovnat k územnímu řízení při řízeních ve věci obecných staveb (v územním řízení se také nepovolují stavby, nýbrž jen umísťují, stanovením dobývacího prostoru pak se v území obdobně „umísťuje“ těžba i případné stavby s těžbou související). Stanovení dobývacího prostoru je i územním rozhodnutím o změně využití území v rozsahu jeho vymezení na povrchu a stanovením dobývacího prostoru vzniká oprávnění organizace k dobývání výhradního ložiska a také se jím stanoví termín započítání dobývacího ložiska dle ustanovení § 24 odst. 1 a § 27 odst. 3 a odst. 6 zákona č. 44/1988 Sb., horní zákon, ve znění pozdějších předpisů. Analogii mezi stanovením dobývacího prostoru a územním řízením uváděl i žadatel v bodu 16. svého podnětu k přezkumnému řízení ze dne 17.1.2017 k nesouhlasnému závaznému stanovisku vodoprávního úřadu. Vodoprávním úřadem byl tedy prvotně vydán nesouhlas k návrhu na stanovení dobývacího prostoru dle § 17 vodního zákona, protože vodoprávní úřad posoudil stanovení dobývacího prostoru jako nejranější fázi záměru, ke které by mělo být vydáno závazné stanovisko dle § 17 vodního zákona.

Na vydání souhlasu dle § 17 vodního zákona ve fázi stanovení dobývacího prostoru byl odkaz i v podmínce č. 6 závazných stanovisek Ministerstva životního prostředí k záměru „Těžba a úprava štěrkopísku v Uherském Ostrohu 2“ ze dne 9.3.2015 a ze dne 26.10.2015 (dále jen „stanoviska EIA“), kde bylo uvedeno: *„Pro další fázi přípravy projektu (stanovení DP) zajistit odborné hydrogeologické posouzení způsobu a podmínek odběru vody z těžebního jezera k závlahám. Toto posouzení předložit vodoprávnímu úřadu v rámci žádosti o souhlas dle § 17 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů.“*

Krajský úřad jako nadřízený správní orgán vodoprávního úřadu ale dospěl k závěru, že k řízení ve věci stanovení dobývacího prostoru se souhlas dle § 17 vodního zákona nevydává a z tohoto důvodu závazné stanovisko zrušil dle ustanovení § 97 odst. 3 ve spojení s ustanovením § 98 správního řádu. Současně krajský úřad v odůvodnění rozhodnutí ve zkráceném přezkumném řízení uváděl ve vztahu k odůvodnění nesouhlasného závazného stanoviska vodoprávního úřadu, že měl vodoprávní úřad vycházet z hydrogeologických posudků zpracovaných v procesu posuzování vlivů záměru na životní prostředí a že stanovisko EIA je pro navazující řízení závazné. Krajský úřad dále poukazoval i na to, že investor si je zákazů dle § 67 odst. 1 a 2 vodního zákona vědom a že ve věci umístění technologického a administrativně - sociálního zázemí měl vodoprávní úřad vycházet z podmínek č. 9, 10, 15 a 16 závazného stanoviska Ministerstva životního prostředí č.j. 24489/ENV/15 ze dne 26.10.2015.

III.

Žadatel po zrušení nesouhlasného závazného stanoviska dle § 17 vodního zákona požádal o vydání závazného stanoviska dle § 104 odst. 9 vodního zákona k totožnému záměru, podání bylo doplněno oproti předchozímu podání o znění podnětu žadatele ze dne 17.1.2017 k provedení přezkumného řízení

k přezkoumání závazného stanoviska vodoprávního úřadu. Na základě vázanosti vodoprávního úřadu právním názorem krajského úřadu a na základě doslovných znění § 17 a § 104 odst. 9 vodního zákona se vodoprávní úřad zabýval podanou žádostí o vydání závazného stanoviska dle § 104 odst. 9 vodního zákona.

Na základě podané žádosti o vydání závazného stanoviska dle § 104 odst. 9 vodního zákona vodoprávní úřad v zájmu řádného posouzení doplnil podklady pro vydání závazného stanoviska o:

- a) Stanoviska Povodí Moravy, s.p. k záměru ze dne 28.7.2006, 8.1.2006, 6.3.2008, 16.3.2009, 12.7.2011 a 21.7.2011.
- b) Znalecký posudek „Uherský Ostroh 2, těžba a úprava štěrkopísku a ovlivnění jímacích území Bzenec“ zpracovaný v listopadu 2016 společností GEOtest, a.s. – odpovědným řešitelem RNDr. Pavlem Burdou – znalcem v oboru vodní hospodářství, odv. čistota vod se specializací hydrogeologie a těžba, odv. geologie se specializací hydrogeologie.
- c) Stanovisko vodoprávního úřadu Městského úřadu Veselí nad Moravou č.j. MVNM/8537/2017 ze dne 20.3.2017.

O doplnění podání uvědomil vodoprávní úřad žadatele písemností č.j. MUUH-SŽP/22119/2017/SchE ze dne 20.3.2017. Zástupce žadatele se dne 27.3.2017 dostavil k nahlédnutí do spisu, o tomto úkonu byl sepsán protokol. Zástupce žadatele na místě požádal o poskytnutí lhůty k podání vyjádření k doplněným podkladům řízení do 31.3.2017. Dne 31.3.2017 obdržel vodoprávní úřad vyjádření žadatele k doplněným podkladům pro vydání závazného stanoviska, v němž žadatel požadoval, aby vodoprávní úřad podklady výše uvedené pod bodem b) a c) nebyly použity jako podklad pro vydání stanoviska a aby k jejich obsahu nebylo přihlíženo.

IV.

Na základě všech shromážděných podkladů vodoprávní úřad posoudil z hlediska zájmů chráněných vodním zákonem předloženou žádost o vydání závazného stanoviska dle § 104 odst. 9 vodního zákona takto:

Hlavní důvodem vydání předchozího nesouhlasného závazného stanoviska vodoprávního úřadu dle § 17 vodního zákona bylo porušení § 67 odst. 1 vodního zákona, dle něhož se se v aktivní zóně záplavového území nesmí umísťovat, povolovat a provádět žádné stavby s výjimkou vodních děl, jimiž se upravuje vodní tok, převádějí povodňové průtoky, provádějí opatření na ochranu před povodněmi nebo která jinak souvisejí s vodním tokem nebo jimiž se zlepšují odtokové poměry, staveb pro jímání vod a odvádění srážkových vod a dále nezbytných staveb dopravní a technické infrastruktury, zřizování chmelnic za konkrétních podmínek. Tento důvod pro vydání nesouhlasného závazného stanoviska dle názoru vodoprávního úřadu přetval.

V dokumentu „Návrh na stanovení dobývacího prostoru Uherský Ostroh na výhradním ložisku štěrkopísku Moravský Písek (B 3012200)“ zpracovaném v dubnu 2016 RNDr. Pavlem Josefusem, Slunečná č.p. 353/2, 748 01 Hlučín-Bobrovníky, IČ: 739 07 847 (dále jen „návrh DP“) se sice uvádí, jak je uvedeno v citaci výše, že se v dobývacím prostoru nebude nacházet žádná stavba. Ale neprovedení staveb by bylo v rozporu se stanovisky EIA. Stanoviska EIA posoudila záměr, který byl předložen žadatelem a to s přihlédnutím k znalosti potřebného obvyklého vybavení záměrů podobného typu. Žadatelem předložený a Ministerstvem životního prostředí posuzovaný záměr tedy obsahoval potřebné zázemí těžebny. Na tomto základě stanoviska EIA obsahují podmínky, které stanovují provedení zázemí těžebny, jedná se zejména o podmínky č. 9, 10, 15 a 16, na které odkazoval i krajský úřad ve svém odůvodnění rozhodnutí o zrušení předchozího závazného stanoviska. V těchto podmínkách je mimo jiné uvedeno, že technologické a administrativně - sociální zázemí těžebny má být lokalizováno v rámci dobývacího prostoru na ploše 1,8 ha dle zákresu uvedeného v příloze stanoviska EIA nad úrovní hladiny při průtoku Q_{100} v řece Moravě a že na této vyvýšené ploše má být i odstavná plocha pro mechanismy s těsněním, zastřešením a bezodtokovou jímku a sociální zařízení zaměstnanců s jímáním odpadních vod ve vodotěsné a bezodtokové jímce.

Podmínky stanovisek EIA musí být při realizaci záměru splněny, jsou pro další řízení závazná a vodoprávní úřad z těchto podmínek musí vycházet. Výslovně je v podmínce č. 15 stanovisek EIA uvedeno: „*Odstavnou plochu pro mechanismy v technickém zázemí těžebny řešit na zpevněné ploše výškově umístěné nad úroveň hladiny povodňových vod při stoletém průtoku v řece Moravě a opatřené vhodným těsněním (např. HDPE fólie), vodotěsnou a bezodtokovou jímku (s garantovanou nepropustností) a zastřešením s tím, že na ploše bude prováděno i doplňování pohonných hmot a olejů a popřípadě i drobná údržba mechanismů*“. Sám žadatel v návrhu na stanovení dobývacího prostoru uvedl: „*Pro parkování vozidel a mechanismů bude na vyhrazeném místě vymezena parkovací plocha. Na této ploše bude rovněž způsobem zabraňujícím*

úkapům ropných látek do podloží probíhat plnění nádrží vozidel z cisternových vozidel a mechanismů pohonnými hmotami a výměny provozních kapalin.“ Plocha pro mechanismy má být tedy v dobývacím prostoru provedena, je pro záměr nezbytná a musí být v zájmu ochrany životního prostředí provedena dle podmínek stanovisek EIA, tedy jako zastřešená plocha s těsněním a bezodtokovou jímkou. Takto provedená plocha je beze všech pochybností stavbou ve smyslu § 2 odst. 3 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“).

Proto vodoprávní úřad dospěl k závěru, že záměr nelze při nutnosti souladu se stanovisky EIA realizovat bez provedení staveb a to přinejmenším stavby zpevněné plochy s těsněním, zastřešením a jímkou a případně i jiných staveb v dobývacím prostoru.

V podnětu k přezkumu závazného stanoviska vodoprávního úřadu žadatel sice uváděl, že lze provést těžebnu se sociálním a administrativním zázemím mimo záplavové území nebo v plovoucím provedení a dále uváděl, že zpevněnou plochu lze zrealizovat způsobem, jehož výsledkem nebude stavba, sedimentaci vytěženého materiálu lze provádět v kontejnerech s požitím flokulantů. Na základě tohoto uváděl, že by vodoprávním úřadem mělo být vydáno k stanovení dobývacího prostoru souhlasné závazné stanovisko s podmínkou, že nebude v aktivní zóně záplavového území umístěna žádná stavba.

Předběžné návrhy žadatele na případné nové řešení zázemí těžebny jsou ale v rozporu se všemi dosavadními dokumenty od dokumentace hodnocení vlivu záměru na životní prostředí zpracované v roce 2013 Ing. Pavlou Žídkovou, přes posudek dokumentace vlivu záměru na životní prostředí zpracovaný v roce 2014 Ing. Daniele Bubákem, Ph.D. po stanoviska EIA a je účelovou snahou upravit záměr tak, aby nebyl v rozporu s § 67 odst. 1 vodního zákona.

K věci je nutno poznamenat, že záměr se nachází v záplavovém území pro periodicitu povodně Q_{20} , provedení těžebny z pojízdných, plovoucích a jiných nestandardních objektů v zájmu respektování zákazu staveb v aktivní zóně záplavového území může mít negativní dopad na životní prostředí. Odsun sociálního a administrativního zázemí těžebny mimo aktivní zónu je z provozního hlediska nereálný vzhledem k rozsahu aktivní zóny v okolí záměru, zpevněné plochy musí být vzhledem k nutnosti jejich zabezpečení provedeny jako stavby, užití flokulantů posuzovaný záměr neobsahoval a ani dopad tohoto užití nebyl zhodnocen procesem EIA.

Rozpor se zákazem dle § 67 odst. 1 vodního zákona umísťovat, povolovat a provádět stavby v aktivní zóně záplavového území mimo taxativně vymezené neřeší ani provedení staveb na náspu ve výšce 173,5 m n.m. (nad hladinou Q_{100}). Zpracovatel posudku dokumentace vlivu záměru na životní prostředí (posudek procesu EIA) tento rozpor označil zejména za legislativní překážku, kterou je možno odstranit změnou aktivní zóny a dále uvedl, že hranici aktivní zóny je nutno chápat jako hranici vymezenou spíše administrativně na rozdíl od vlastních hranic záplavového území, které jsou dané zejména přírodními poměry. S tímto názorem se vodoprávní úřad neztotožňuje, aktivní zóna je územím, které by mělo být výhradně určeno pro převádění povodňových průtoků, proto je aktivní zóna stanovována zejména na základě předpokládané rychlosti proudění a výšky hladiny při povodni. Tedy i aktivní zóna záplavového území je dána přírodními poměry a měly by v ní být prováděny stavby jen ve velmi výjimečných případech, pokud je to zcela nezbytné. Proto tento rozpor s vodním zákonem považuje vodoprávní úřad za zásadní, nikoliv za legislativní překážku. K názoru, že rozpor je jen legislativní překážkou, je nutno konstatovat, že překážka nebyla odstraněna.

Vydání souhlasného závazného stanoviska s podmínkou, že nebude v aktivní zóně záplavového území umístěna žádná stavba tak, jak navrhoval žadatel, by tedy bylo v rozporu se stanovisky EIA, které provedení přinejmenším stavby zabezpečené zpevněné plochy zázemí těžebny v zájmu ochrany životního prostředí vyžadují. Vydání takového podmíněného kladného závazného stanoviska by bylo ze strany vodoprávního úřadu popřením návaznosti závazného stanoviska na doposud provedené kroky ve věci posuzování vlivu záměru na životní prostředí a porušením závaznosti stanovisek EIA.

Na zásadu legitimního očekávání a ustálené rozhodovací praxe se nelze ze strany žadatele odvolávat vzhledem k rozporu záměru s § 67 odst. 1 vodního zákona, protože žadatelem uváděný příklad pískovny Polešovice – Kolébky jako analogický byl realizován před stanovením aktivní zóny záplavového území vodního toku Morava a ani jiné uváděné příklady nebyly realizovány, pokud je vodoprávnímu úřadu známo, v rozporu s § 67 odst. 1 vodního zákona.

Navržení areálu těžby do daného území je i v rozporu s Plánem pro zvládání povodňových rizik povodí Dunaje jako závazným dokumentem pro činnost vodoprávního úřadu a to cíle 1: Zabránění vzniku nového rizika a snížení ploch v nepřijatelném riziku. V Plánu pro zvládání povodňových rizik povodí Dunaje je výslovně uvedeno, že naplnění tohoto cíle má být dosaženo zohledňováním principů povodňové prevence při správních řízeních zejména nevytvářením nových ploch v nepřijatelném riziku, nezvyšování hodnoty majetku v plochách v nepřijatelném riziku. Plochy v nepřijatelném riziku jsou plochy, u kterých dochází k nepřijatelné kombinaci vysokého nebo středního povodňového ohrožení s jejich zranitelností (náchylností k vzniku škod na základě způsobu využití). Plochy plánované těžebny se nachází v území s vysokým a středním povodňovým ohrožením. Plochy pro způsob využití typu areálů těžby nerostů mají být na základě Plánu pro zvládání povodňových rizik povodí Dunaje umístovány jako výrobní plochy a sklady jen do ploch s nízkým povodňovým ohrožením. Plocha stanovení dobývacího prostoru je v platném územním plánu města Uherský Ostroh vymezena jako plocha zemědělství s využitím pro zemědělství a přípustným využitím neslučitelným s areálem těžby nerostů. Odsouhlasení areálu těžebny na předemném místě by tedy bylo vznikem nového rizika v rozporu s Plánem pro zvládání povodňových rizik povodí Dunaje.

Na zásadu legitimního očekávání a ustálené rozhodovací praxe se nelze ze strany žadatele odvolávat ve vztahu k umístění těžebny v aktivní zóně záplavového území a v ploše vysokého a středního povodňového ohrožení. Vzhledem ke zkušenostem s povodněmi z předchozích let, se omezení v záplavových územích dané závaznými dokumenty a vymezení ploch v území mění vzájemně snižování nepříznivých účinků povodní. Žadatelem uváděný příklad pískovny Polešovice – Kolébky jako analogický byl realizován před stanovením aktivní zóny záplavového území vodního toku Morava (pro dané území stanovena aktivní zóna v roce 2013) a před vydáním Plánu pro zvládání povodňových rizik povodí Dunaje (vydán opatřením obecné povahy v roce 2015). Obdobně platí i pro ostatní příklady.

Ze sdělení ministra životního prostředí pana Richarda Brabce ze dne 13.07.2016 týkajícího se záměru zaslání tehdejšímu hejtmanu Jihomoravského kraje Michalu Haškovi i z písemnosti Ministerstva životního prostředí k podnětům na přezkum závazných stanovisek EIA ze dne 9.5.2016 plyne, že vydání souhlasného stanoviska EIA k záměru neznámá, že záměr bude povolen a realizován, jelikož až v dalších navazujících správních řízeních bude příslušnými správními úřady posuzováno, zda je realizace těžby štěrkopisku v dané lokalitě v souladu se všemi požadavky platných právních předpisů.

Na základě výše uvedeného vodoprávní úřad **vydal nesouhlasné závazné stanovisko k stanovení dobývacího prostoru**, protože záměr je v rozporu s § 67 odst. 1 vodního zákona, dle něhož se v aktivní zóně záplavového území nesmí umísťovat, povolovat a provádět žádné stavby mimo taxativně vymezené a je záměrem, který by byl novým rizikem v rozporu s Plánem pro zvládání povodňových rizik povodí Dunaje.

V.

Následně uváděné úvahy a popsané kroky vodoprávního úřadu jsou zde uváděny jen k objasnění postupu vodoprávního úřadu a objasnění úvah, kterými se vodoprávní úřad řídil při hodnocení podkladů závazného stanoviska.

V zájmu dobré správy dle § 8 správního řádu a v analogii s § 115 odst. 10 vodního zákona projednal vodoprávní úřad záměr i s vodoprávním úřadem Městského úřadu Veselí nad Moravou. Vodoprávní úřad Městského úřadu Veselí nad Moravou je vodoprávním úřadem, na jehož území lze předpokládat případný vliv záměru, protože dobývací prostor by se měl nacházet na samé hranici územního obvodu obcí s rozšířenou působností Uherské Hradiště a Veselí nad Moravou. Případné vlivy záměru by vzhledem k proudění povrchových i podzemních vod překročily hranice územní působnosti vodoprávního úřadu Městského úřadu Uherské Hradiště. Na základě projednávání s vodoprávním úřadem Městského úřadu Veselí nad Moravou bylo zjištěno, že byl v roce 2016 zpracován znalecký posudek k vlivu záměru na jímací území Bzenec, který nebyl vodoprávnímu úřadu znám. Jedná se o znalecký posudek „Uherský Ostroh 2, těžba a úprava štěrkopisku a ovlivnění jímacích území Bzenec“ zpracovaný v listopadu 2016 společností GEOTest, a.s. – odpovědným řešitelem RNDr. Pavlem Burdou – znalcem v oboru vodní hospodářství, odv. čistota vod se specializací hydrogeologie a těžba, odv. geologie se specializací hydrogeologie (dále jen „znalecký posudek GEOTestu, a.s.“ na základě objednávky Jihomoravského kraje.

Protože dle § 50 odst. 3 správního řádu je vodoprávní úřad povinen zjistit všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu, tedy v tomto případě veřejných zájmů chráněných vodním zákonem, vyžádal si vodoprávní úřad poskytnutí znaleckého posudku GEOTestu, a.s. a stejně tak učinil vodoprávní úřad Městského úřadu Veselí nad Moravou pro vydání svého stanoviska, o němž byl vodoprávním úřadem požádán. Znalecký posudek GEOTestu, a.s. byl vodoprávním úřadům poskytnut až po jeho dotisku, což

mělo vliv na lhůtu vydání tohoto závazného stanoviska.

Znalecký posudek GEOtestu, a.s. je dalším v řadě odborných hydrogeologických posudků, který se záměrem a danou lokalitou zabývá. Závěry jednotlivých hydrogeologických posudků jsou v mnohém protichůdné, což je způsobeno zejména složitostí a komplexností údajů, které je nutno zvažovat při posuzování vlivu záměru na vodní poměry, ale také přístupem hydrogeologů při posuzování věci.

Znalecký posudek GEOtestu, a.s. se zaměřil zejména na vliv těžby na zdroje pitné vody Bzenec I a Bzenec III a to na vliv kvalitativní a kvantitativní, na vlivy záměru při povodňových situacích, na vlivy samotného vzniku těžebního jezera, tak na zhodnocení realizovatelnosti opatření pro omezení negativního vlivu těžby. Znalecký posudek GEOtestu, a.s. dospěl k závěru, že riziko ovlivnění vodních zdrojů realizovaným záměrem je velmi vysoké a že dosavadní teorie o funkci Nové Moravy jako hydraulické bariéry mezi lokalitou těžby a jímacím územím Bzenec III – sewer neodpovídají realitě. Dále přisvědčil i již prezentovanému názoru vodoprávního úřadu, že by bylo odkrytím hladiny podzemních vod výrazně zvýšeno riziko kontaminace podzemních vod, které jsou odebírány z vodního zdroje Bzenec k zásobování obyvatelstva pitnou vodou. Toto riziko posoudil posudek GEOtestu, a.s. jako neeliminovatelné reálně a finančně proveditelnými opatřeními. Znalecký posudek tedy nerozptýlil pochybnosti vodoprávního úřadu ve věci případného vlivu záměru na vodní zdroj Bzenec ani pochybnosti o riziku umístění záměru do záplavového území ve vztahu k možnému znečištění podzemních vod.

Oproti tomu předchází znalecký posudek zpracovaný v lednu 2015 Ing. Jiřím Tylčerem, CSc. (znalec v oboru těžba, odvětví geologie se specializací hydrogeologie a pro obor ochrana přírody se specializací znečištění podzemních vod a půd) na základě objednávky Ministerstva životního prostředí, který byl zpracován jako oponentní znalecký posudek hydrogeologické studie dokumentace EIA (RNDr. Koppová 2012) vyhodnotil totožný záměr jako akceptovatelný se zanedbatelnými kvantitativními vlivy a kvalitativní vlivy na vodní zdroj Bzenec, jimž lze zabránit přijatými opatřeními.

Na základě aktuálních zcela protichůdných znaleckých posudků vodoprávní úřad zvažoval zadání zpracování revizního hydrogeologického posudku, aby odstranil pochybnosti ve věci, ale protože dospěl k závěru, že je záměr v rozporu s vodním zákonem z jiných výše uvedených důvodů, k zpracování revizního posudku nepřistoupil. Zpracování revizního posudku či jiný postup, který by řešil rozpory dosavadních posudků, by posuzování pouze časově prodloužil bez vlivu na závěr tohoto závazného stanoviska. Vodoprávní úřad si ani není jist, že by zpracování revizního posudku zásadně přispělo k řešení otázky vlivu záměru na vodní zdroj Bzenec. Vzhledem k složitosti věci odborníci a znalci dosud dospěli k velmi rozdílným závěrům vlivu záměru na vodní poměry. Proto by ani další posudek nemusel posoudit věc tak, aby bylo jisto, zda záměr ovlivní či neovlivní vodní zdroj Bzenec či zda nezhorší stav vodního útvaru nebo nebude mít za následek nedosažení dobrého stavu vod. Dle názoru vodoprávního úřadu mělo být namístě na základě výše uvedeného v případě záměru těžby užití principu předběžné opatrnosti ve smyslu, že by některé činnosti neměly být prováděny, jestliže jimi způsobené následky jsou nejisté a potenciálně nebezpečné. Ministerstvo životního prostředí se v procesu EIA k tomuto principu v plné šíři nepřiklonilo a tak je výsledkem procesu EIA sice kladné stanovisko, ale s téměř šedesáti podmínkami, z nichž některé jsou v praxi téměř nerealizovatelné například pro výše uváděnou složitost problematiky podzemních vod a přetrvání těžebního jezera i po ukončení těžby.

Vodoprávní úřad Veselí nad Moravou na základě znaleckého posudku GEOtestu, a.s. a na základě skutečností, že se záměr nachází v chráněné oblasti přirozené akumulace vod a v ochranném pásmu vodního zdroje Bzenec-komplex ve svém stanovisku ze dne 20.3.2017 uvedl, že nesouhlasí se stanovením dobývacího prostoru a trvá na vydání nesouhlasného závazného stanoviska dle § 104 odst. 9 vodního zákona.

Vodoprávní úřad si vyžádal i stanoviska Povodí Moravy, s.p. k předmětnému záměru a to vzhledem k tomu, že v žadatelském předloženém kladném stanovisku Povodí Moravy, s.p. zn. PM040716/2015-203/Kr ze dne 21.9.2015 k stanovení dobývacího prostoru Povodí Moravy, s.p. uvedlo, že platí jejich dřívější podmínky k záměru těžby šterkopísku v dané lokalitě. Stanovisko ani neobsahovalo posouzení možnosti vlivu záměru na stav dotčeného útvaru.

Stanoviska Povodí Moravy, s.p. k záměru byla vodoprávnímu úřadu poskytnuta dne 15.2.2017. Stanoviska byla vydávána od roku 2006 do roku 2011. Ze znění stanovisek je patrné, že se stanoviska zásadně měnila s vývojem záměru od jeho samých počátků v roce 2006 až do současnosti (proces EIA byl zahájen třikrát), s vývojem legislativy a se změnami závazných dokumentů typu stanovení záplavového území a dokumentů

plánování v oblasti vod. K dokumentům posledního procesu EIA, tedy k dokumentaci hodnocení vlivu záměru na životní prostředí zpracované v roce 2013 Ing. Pavlou Židkovou a posudku dokumentace vlivu záměru na životní prostředí zpracovaném v roce 2014 Ing. Danielem Bubákem, Ph.D. nebyla zřejmě žádná stanoviska Povodí Moravy, s.p. vydána, protože nebyla poskytnuta Povodím Moravy, s.p. ani nebyla citována v dokumentech posledního procesu EIA.

Odkaz na dřívější podmínky k záměru ve stanovisku k stanovení dobývacího prostoru není tedy zcela zřejmý. Zvláště když jedno ze stanovisek a to stanovisko zn. PM007674/2009-203/Kr ze dne 16.3.2009 bylo nesouhlasem k dokumentaci procesu EIA z roku 2008 odůvodněným mimo jiné nesouhlasem společnosti Vodovody a kanalizace Hodonín a.s., který ve vztahu k realizaci záměru stále přetrvává.

Vodoprávní úřad své nesouhlasné závazné stanovisko neopřel o obsah žádného z dokumentů, které žadatel napadl svým vyjádřením ze dne 31.3.2017. Své negativní vyjádření k podkladům žadatel odůvodňoval vadami znaleckého posudku GEOTestu, a.s., politickými vazbami a zaujatostí společnosti Vodovody a kanalizace, a.s. proti záměru těžby. Důvody proč při vydání tohoto závazného stanoviska nevyšel vodoprávní úřad ze znaleckého posudku GEOTestu, a.s. jsou popsány výše. Ze stanoviska vodoprávního úřadu Veselí nad Moravou je zřejmé, že dbá o ochranu veřejných zájmů z oblasti ochrany vod a to zejména o ochranu vodního zdroje Bzenec. Námitky vodoprávního úřadu Veselí nad Moravou oproti záměru odpovídají opakujícím se námitkám mnohých subjektů, které již byly hodnoceny procesem EIA a v rámci podnětů k přezkumu stanovisek EIA. Při vydávání závazného stanoviska je vodoprávní úřad vázán stanoviskem EIA vycházejícím z posuzování záměru procesem EIA. Žádnou z námitek proto nebylo odůvodněno vydání tohoto nesouhlasného závazného stanoviska.

Poučení:

Podle ustanovení § 149 správního řádu není závazné stanovisko samostatným rozhodnutím ve správním řízení a nelze se proti němu odvolat. Obsah závazného stanoviska lze napadnout až odvoláním proti rozhodnutí správního orgánu. Pro výrokovou část rozhodnutí správního orgánu je závazné stanovisko závazným podkladem.

Mgr. Eva Schneiderová
referentka vodoprávního úřadu